

Na osnovu člana 179. Zakona o tržištu kapitala ("Sl glasnik RS", br. 129/2021) i u skladu sa članovima 11. do 26. Pravilnika o pravilima postupanja investicionog društva prilikom pružanja usluga ("Službeni glasnik RS", br. 77/2022),, Raiffeisen banka a.d. Beograd, pre zaključenja ugovora odnosno pružanja usluga malom klijentu ili potencijalnom malom klijentu, pruža:

I N F O R M A C I J E KOJE SE PRUŽAJU MALIM KLIJENTIMA

RAIFFEISEN BANKE AD BEOGRAD

1 Uvod

Prilikom pružanja investicionih usluga klijentima, Raiffeisen Banka (u daljem tekstu: Banka) je dužna da interese svojih klijenata stavlja ispred sopstvenih interesa i posluje pravično, pošteno i profesionalno, u skladu sa najboljim interesima klijenata poštujući načela utvrđena odredbama Zakona o tržištu kapitala.

2 Značenje pojmova

Izrazi koji se koriste u ovim Informacijama imaju sledeće značenje:

Klijent	je pravno ili fizičko lice kome Banka pruža investicionu, odnosno dodatnu uslugu, kao i lice koje može postati klijent Banke (potencijalni klijent)
Trajni nosač podataka	je sredstvo koje omogućava klijentu čuvanje podataka koji su njemu lično upućeni tako da mu budu lako dostupni za buduću upotrebu u periodu koji odgovara svrsi čuvanja tih podataka i omogućava neizmenjenu reprodukciju tako sačuvanih podataka
Relevantno lice	je (1) lice sa vlasničkim učešćem u Banci ili vezanom zastupniku, (2) lice na rukovodećoj poziciji u Banci ili vezanom zastupniku (direktor, članovi odbora direktora, nadzornog odbora) ili vezani zastupnik Banke, (3) zaposleno lice u Banci ili vezani zastupnik, (4) svako drugo fizičko lice koje je angažovano od strane Banke ili vezanog zastupnika za pružanje usluga iz njegove nadležnosti, (5) fizičko lice koje je direktno uključeno u pružanje usluga Banci ili njegovom vezanom zastupniku na temelju ugovora o poveravanju poslovnih procesa, a u svrhu pružanja investicionih usluga ili aktivnosti Banke
Lična transakcija	je transakcija finansijskim instrumentom izvršena od strane ili u ime relevantnog lica delujući van delokruga aktivnosti koje obavlja kao relevantno lice ili koja je izvršena za račun relevantnog lica,

Relevantni propisi

lica sa kojim je relevantno lice u rodbinskoj vezi ili sa kojim je blisko povezano u smislu Zakona ili lica čiji je odnos sa relevantnim licem takve prirode da relevantno lice ima neposredan ili posredan materijalni interes od rezultata transakcije, a koji nije provizija ili naknada za izvršenje transakcijej su Zakon o tržištu kapitala („Sl.Glasnik RS“ br.129/2021), Pravilnici doneti na osnovu Zakona i drugi propisi koje je Banka u obavezi da primenjuje.

3 Informacije za klijente

Kako bi klijenti i potencijalni klijenti mogli da shvate prirodu i rizike investicionih usluga i vrstu finansijskog instrumenta koji se nudi i da donesu utemeljenu odluku o ulaganju, Banka klijentima ili potencijalnim klijentima daje informacije o:

- Banci i uslugama koje pruža;
- finansijskim instrumentima;
- zaštiti finansijskih instrumenata i novčanih sredstava klijenta;
- troškovima i naknadama

3.1. Informacije o Banci i njenim uslugama

<u>Poslovno ime</u>	Raiffeisen banka a.d. Beograd
<u>Skraćeni naziv</u>	Raiffeisen Banka a.d. Beograd
<u>Sedište i adresa</u>	Novi Beograd, Đorđa Stanojevića 16
<u>MB</u>	17335600
<u>PIB</u>	100000299
<u>Internet adresa</u>	www.raiffeisenbank.rs
<u>e-mail</u>	brokeri@raiffeisenbank.rs
<u>Telefon</u>	011/220 7141
<u>Fax</u>	011/220 7168
<u>Dozvola za rad</u>	Br. rešenja Komisije 5/0-10-1413/4-05
<u>Jezik komunikacije</u>	Banka sa klijentima komunicira na srpskom jeziku. Sa stranim fizičkim i pravnim licima Banka komunicira na engleskom jeziku. Ugovor o obavljanju brokerskih poslova sastavljen je dvojezično, na srpskom i engleskom jeziku
<u>Način komunikacije</u>	Komunikacija između Banke i klijenta odvija se na način koji je najpogodniji za klijenta, u skladu sa relevantnim propisima. Klijenti mogu komunicirati sa Bankom neposredno, telefonom, telefaksom i e-mailom
<u>Način davanja i prijema naloga</u>	Nalog se može dati u pismenom obliku, neposredno ,telefaksom, telefonom, e-mailom ili elektronskim putem. Način davanja naloga klijent precizira Ugovorom sa Bankom
<u>Mesto davanja naloga</u>	Nalog se neposredno može dati u sedištu Banke, u nekoj od ovlašćenih filijala Raiffeisen Banke a.d. Beograd ili u drugom investicionom društvu, koje na osnovu ugovora sa Bankom vrši

Članstvo

poslove prijema naloga klijenata u ime i za račun Banke. Spisak ovlašćenih filijala nalazi se na sajtu Banke

Beogradska berza a.d. Beograd

Omladinskih brigada 1, 11070 Novi Beograd

Tel. 011/2138 424

web: www.belex.rs

e-mail: info@belex.rs

Centralni registar, depo i kliring hartija od vrednosti

Trg Nikole Pašića 5, 11000 Beograd

Tel. 011/3331 380

web: www.crhov.rs

e-mail: office@crhov.rs

Obim, učestalost i periodi izveštavanja klijenata

Banka izdaje klijentu potvrdu o realizaciji naloga najkasnije prvog radnog dana nakon izvršenja transakcije, a na način predviđen ugovorom sa klijentom

Banka obavlja sledeće vrste investicionih usluga i aktivnosti:

- prijem i prenos naloga koji se odnose na jedan ili više finansijskih instrumenata
- izvršenje naloga za račun klijenta
- trgovanje za sopstveni račun
- pokroviteljstvo u vezi sa finansijskim instrumentima sa obavezom otkupa
- sprovođenje postupka ponude finansijskih instrumenata bez obaveze otkupa

Dodatne usluge koje Banka pruža u skladu sa odredbama člana 2. stav 1 tačka 3. Zakona o tržištu kapitala su:

- čuvanje i administriranje finansijskih instrumenata za račun klijenata (kastodi usluge) i sa tim povezane usluge, kao što je administriranje novčanim sredstvima i sredstvima obezbeđenja, izuzev održavanja i vođenja računa hartija od vrednosti iz Glave XIV Zakona;
- odobravanje kredita ili zajmova investitoru radi zaključenja transakcije sa jednim ili više finansijskih instrumenata kada je društvo koje daje kredit ili zajam uključeno u transakciju;
- savetovanje u vezi sa strukturom kapitala, poslovnom strategijom i povezanim pitanjima, kao i savetovanje i usluge u vezi sa spajanjem i kupovinom poslovnih subjekata;
- usluge konverzije stranih valuta u vezi sa pružanjem investicionih usluga;
- istraživanje i finansijska analiza ili drugi oblici opštih preporuka u vezi sa transakcijama finansijskim instrumentima;
- usluge u vezi sa pokroviteljstvom;
- investicione usluge i aktivnosti, kao i dodatne usluge koje se odnose na osnov izvedenih finansijskih instrumenata iz tačke člana 2. stav 1 tačka 19) podtač. (5), (6), (7) i (10) Zakona, kada su povezani sa pružanjem investicionih ili dodatnih usluga.
-

3..2. Informacije o finansijskim instrumentima

U skladu sa Zakonom o tržištu kapitala, finansijski instrumenti su:

- prenosive hartije od vrednosti
- instrumenti tržišta novca
- jedinice institucija kolektivnog investiranja
- izvedeni finansijski instrumenti i
- emisije jedinice.

Prenosive hartije od vrednosti su sve vrste hartija od vrednosti kojima se može trgovati na tržištu kapitala, izuzev instrumenata plaćanja, naročito:

- akcije društava ili druge hartije od vrednosti ekvivalentne akcijama društva ili drugih subjekata, kao i depozitne potvrde koje se odnose na akcije;
- obveznice i drugi oblici sekjuritizovanog duga, uključujući i depozitne potvrde koje se odnose na navedene hartije;
- sve druge hartije od vrednosti koje daju pravo na sticanje i prodaju takvih prenosivih hartija od vrednosti, koje se namiruju u novcu, a čiji se iznos utvrđuje na osnovu prenosivih hartija od vrednosti, valuta, kamatnih stopa ili prinosa, robe, indeksa ili drugih odredivih vrednosti.

Instrumenti tržišta novca su finansijski instrumenti kojima se obično trguje na tržištu novca, kao što su trezorski, blagajnički i komercijalni zapisi i sertifikati o depozitu, izuzev instrumenata plaćanja

Jedinice institucija kolektivnog investiranja su slobodno prenosivi dematerijalizovani finansijski instrumenti koje izdaje institucija kolektivnog investiranja, a na osnovu kojih imaoци jedinica stiču pravo na srazmerni obračunski udeo u ukupnoj neto imovini u toj instituciji kolektivnog investiranja.

Izvedeni finansijski instrumenti su:

- 1) opcije, fjučersi (terminski ugovori), svopovi, kamatni forvardi (nestandardizovani kamatni terminski ugovori) i svi drugi ugovori o izvedenim finansijskim instrumentima koji se odnose na hartije od vrednosti, valute, kamatne stope, ili prinose, emisije jedinice kao i svi drugi izvedeni finansijski instrumenti, finansijski indeksi ili finansijske mere koje je moguće namiriti fizički ili u novcu;
- 2) opcije, fjučersi, svopovi, forvardi i svi drugi ugovori o izvedenim finansijskim instrumentima koji se odnose na robu i koji:
 - moraju biti namireni u novcu, ili
 - mogu biti namireni u novcu po izboru jedne od ugovornih strana, osim u slučaju neizvršenja obaveza ili drugog razloga za raskid ugovora;

- 3) opcije, fjučersi, svopovi i svi drugi ugovori o izvedenim finansijskim instrumentima koji se odnose na robu i mogu se namiriti fizički, pod uslovom da su predmet trgovanja na regulisanom tržištu, MTP-u ili OTP-u, izuzev veleprodajnih energetskih proizvoda kojima se trguje na OTP-u i koji se moraju fizički namiriti;
- 4) opcije, fjučersi, svopovi, forvardi i svi drugi ugovori o izvedenim finansijskim instrumentima koji se odnose na robu i mogu se namiriti fizički, ako nisu navedeni u tački i nemaju poslovnu namenu, a imaju obeležja drugih izvedenih finansijskih instrumenata;
- 5) izvedeni finansijski instrumenti za prenos kreditnog rizika;
- 6) finansijski ugovori za razlike;
- 7) opcije, fjučersi, svopovi, kamatni forvardi i svi drugi ugovori o izvedenim finansijskim instrumentima koji se odnose na klimatske varijable, troškove prevoza, stope inflacije ili druge službene, ekonomske i statističke podatke, a koji moraju biti namireni u novcu ili mogu biti namireni u novcu po izboru jedne od ugovornih strana, osim u slučaju neizvršenja obaveza ili drugog razloga za raskid ugovora, kao i drugi ugovori o izvedenim finansijskim instrumentima koji se odnose na imovinu, prava, obaveze, indekse i merne jedinice koje nisu navedene u ovoj tački, a koji imaju odlike drugih izvedenih finansijskih instrumenata, imajući u vidu, između ostalog, da li se njima trguje na regulisanom tržištu, OTP-u ili MTP-u.

Banka je dužna da, prilikom pružanja informacija o finansijskom instrumentu:

- 1) koji je predmet javne ponude koja je u toku i za koji je izdat prospekt – malog klijenta i potencijalnog malog klijenta upozna sa načinom na koji je prospekt dostupan blagovremeno pre pružanja investicionih ili pomoćnih usluga klijentima ili potencijalnim klijentima;
- 2) koji uključuje jemstvo trećeg lica ili kapitalnu zaštitu – klijentu i potencijalnom klijentu pruži dovoljno podataka o oblasti primene i vrsti takvog jemstva ili kapitalne zaštite. Kada jemstvo pruža treće lice, informacije o jemstvu moraju obuhvatati dovoljno podataka o jemcu i jemstvu kako bi se omogućilo klijentu ili potencijalnom klijentu da izvrši objektivnu procenu jemstva;
- 3) koji se sastoji od dva ili više različitih instrumenata ili usluga– klijentu i potencijalnom klijentu pruži odgovarajući opis pravne prirode finansijskog instrumenta, pojedinačnih komponenti takvog instrumenta i načina na koji međusobni uticaj komponenti utiče na rizike ulaganja.

3.3. Rizici u ulaganja u finansijske instrumente

Sklapanjem ugovora o trgovinskom zastupanju, klijent potvrđuje da je svestan rizika povezanih s tržištima kapitala i da mu je Banka stavila na raspolaganje sve potrebne informacije na zadovoljavajući način.

Rizici ulaganja u finansijske instrumente mogu se svrstati na opšte i posebne rizike, odnosno na specifične rizike u odnosu na pojedini finansijski instrument.

3.3.1. Opšti rizici u poslovanju sa finansijskim instrumentima

- rizik smanjenja vrednosti finansijskih instrumenata usled globalnih i/ili regionalnih recesija
 - valutni rizik (rizik promene kursa)
 - kamatni rizik (mogućnost finansijskog gubitka usled promene kamatnih stopa)
 - rizik koji zavisi od promene kreditnog rejtinga određene zemlje, i to kao:
 - rizik izostanka plaćanja duga određene zemlje
 - politički rizik
 - rizik neočekivanih regulatornih promena koje utiču na tržište kapitala i položaj investitora
- rizik inflacije (rizik smanjenja vrednosti finansijskih instrumenata usled opšteg rasta cena)
- rizik likvidnosti (rizik nemogućnosti prodaje finansijskih instrumenata na sekundarnom tržištu kapitala zbog smanjene potražnje ili neefikasnosti tržišta)
- rizik izdavaoca (rizik smanjenja vrednosti finansijskog instrumenta zbog pada kreditnog rejtinga izdavaoca)
- rizik stečaja (rizik smanjenja ili potpunog gubitka vrednosti finansijskog instrumenta zbog otvaranja stečajnog postupka nad izdavaocem, ili uvođenja prinudne uprave kada je izdavalac banka)
- rizik psihologije tržišta (rizik promene vrednosti zbog špekulativnih aktivnosti velikih investitora, odnosno zbog velikih korporativnih akcija na berzi)
- rizik transfera i konvertibilnosti (rizik nemogućnosti transferisanja i/ili konverzije pojedinih valuta)
- rizik kvara na informacionim sistemima i/ili rizik prekida komunikacionih veza između banaka, investicionih društava, Centralnog registra i drugih klirinških kuća, Berzi i/ili uređenih javnih tržišta finansijskih instrumenata
- rizik finansijskog leveridža, odnosno kupovina finansijskih instrumenata zaduživanjem, u slučaju nepovoljnog kretanja cena finansijskih instrumenata, finansijski gubici mogu biti veoma veliki
- rizik dnevnog trgovanja (rizik izvršavanja transakcija u istom danu, koji može dovesti do delimičnog ili potpunog gubitka, usled nepoznavanja tehnika dnevnog trgovanja, nedovoljne likvidnosti tržišta i poziva za uplatu dodatnih sredstava, ukoliko se trgovanje obavlja uz korišćenje finansijskog leveridža)
- rizik segmenata tržišta (rizik pojedinih segmenata tržišta, u skladu sa Zakonom o tržištu kapitala i Pravilnicima Beogradske berze. MTP segment tržišta, podrazumeva najmanju transparentnost izdavaoca čiji se finansijski instrumenti na njemu kotiraju, u odnosu na ostale segmente tržišta, pa tim podrazumeva i veći rizik pri investiranju u te finansijske instrumente)

3.3.2. Posebni rizici u poslovanju sa finansijskim instrumentima

- u poslovanju sa akcijama
 - tržišni rizik – rizik pada vrednosti akcija usled volatilnosti tržišta

- rizik dividendnog prinosa – rizik smanjenja dividende ili neisplaćivanja dividende
 - rizik likvidnosti tržišta – likvidnost tržišta se može naglo i značajno smanjiti, usled određenih globalnih faktora, kriza, recesija ili specifičnih lokalnih problema koji se mogu javiti na određenom tržištu. U tim slučajevima, klijenti mogu biti suočeni sa velikim poteškoćama prilikom prodaje akcija, i značajnim smanjenjem vrednosti akcija sa jako malim obimima trgovanja
 - rizik stečaja ili likvidacije, što može dovesti do gubitka potpunog uloga klijenta
- u poslovanju sa obveznicama
- tržišni rizik – rizik pada vrednosti obveznica usled volatilnosti tržišta
 - kreditni rizik – rizik nemogućnosti izdavaoca da izvrši finansijske obaveze po osnovu emitovanih obveznica
 - rizik prinosa – rizik promene prinosa u odnosu na prinos po kom je obveznica kupljena, usled prodaje obveznice pre roka dospeća
 - rizik promene kamatnih stopa – u slučaju rasta kamatnih stopa na tržištu, cena ranije emitovanih obveznica beleži pad, što negativno utiče na prinos vlasnika obveznica, ukoliko želi da je proda pre roka dospeća
 - rizik likvidnosti – rizik nedovoljne ponude ili tražnje za obveznicama, što može povećati spreadove i otežati kupovinu ili prodaju obveznice
 - rizik promene deviznog kursa – rizik smanjenja vrednosti obveznica izraženih u jednoj valuti ili uz valutnu klauzulu u odnosu na drugu valutu, usled promene deviznog kursa između tih valuta
- u poslovanju sa derivatima
- pozicioni rizik – rizik koji nastaje usled promene njihove vrednosti prema promeni utvrđene kamatne stope, cene finansijskih instrumenata, cene robe, kurseva valuta, indeksa ili sličnih promenljivih
 - rizik nemogućnosti saldiranja i rizik nepravovremenog saldiranja, usled čega izvedeni finansijski instrument može postati bezvredan
 - rizik održavanja otvorenih pozicija, odnosno rizik potrebe doplate zbog održavanja pokrića usled promena cena
 - rizik prevremenih zatvaranja pozicija
 - kreditni rizik i rizik saldiranja kod instrumenata kojima se ne trguje na berzi
- u poslovanju sa instrumentima tržišta novca
- rizik promene kreditnog rejtinga izdavaoca, odnosno rizik da izdavaoc neće biti u mogućnosti da podmiri svoje dospele obaveze po osnovu emitovanih finansijskih instrumenata
 - rizik likvidnosti – instrumenti tržišta novca se po pravilu ne kotiraju na sekundarnim tržištima, pa vrlo verovatno investitor neće biti u

mogućnosti da proda instrument već će ga morati držati do dospeća

- rizik promene deviznog kursa – rizik smanjenja vrednosti instrumenta izraženih u jednoj valuti ili uz valutnu klauzulu, u odnosu na drugu valutu usled promene deviznog kursa između tih valuta

- u poslovanju sa jedinicama kolektivnog investiranja

- valutni rizik – ukoliko se imovina fonda sastoji od finansijskih instrumenata denominovanih u različitim valutama, promene međusobnog odnosa tih valuta mogu uticati na povećanje, odnosno smanjenje imovine fonda, a samim tim i vrednosti uloga investitora u fond
- tržišni rizik – rizik pada vrednosti imovine fonda usled pada vrednosti cena finansijskih instrumenata u koje je uložena imovina fonda
- kreditni rizik – rizik da izdavaoci finansijskih instrumenata u koje je uložena imovina fonda nisu u mogućnosti da izvršavaju svoje finansijske obaveze, što uzrokuje pad vrednosti imovine fonda
- rizik likvidnosti – rizik da je tržište finansijskih instrumenata u koje je uložena imovina fonda nelikvidno, da fond ne može brzo i po fer ceni da proda finansijske instrumente kako bi izašao u susret zahtevima za otkup uloga

Banka u svom poslovanju ograničava svoju odgovornost isključivo na stvarnu nastalu novčanu štetu klijentu kao posledicu propuštanja ili radnji Banke odnosno lica zaposlenih u Banci.

Banka u svakom slučaju ne odgovara za gubitke klijenta uzrokovane na osnovu bilo kog od navedenih ili drugih rizika koji nisu posebno navedeni, a odnose se na višu silu (politički nemiri, prirodne katastrofe, ograničenja ili zabrane nastale odlukama Vlada, štrajkovima, usled radnji i/ili propuštanja trećih lica, ili radnji samog klijenta, promena poreskih obaveza, a bez uticaja Banke na nastanak gubitka za klijenta i drugi rizici na koje Banka ne može da utiče).

Banka takođe ne odgovara za štetu ili gubitke koji su nastali za klijenta iz razloga što blagovremeno nije obavestio Banku o promeni svojih kontakt podataka, o promeni lica ovlašćenih za zastupanje, odnosno opozivu i/ili promeni punomoćnika, za radnje klijentovog punomoćnika i njegove odluke da kupi i/ili proda finansijske instrumente u ime i za račun klijenta.

4 Informacije u vezi sa zaštitom finansijskih instrumenata i/ili novčanih sredstava klijenata

Kada je ovlašćena da drži finansijske instrumente ili novčana sredstva klijenta, Banka je dužna da pruži, po pravilu, sledeće informacije:

- 1) da se finansijski instrumenti i novčana sredstva mogu držati kod trećeg lica u ime Banke i o obavezama Banke u vezi sa postupanjem ili propustima trećeg lica, kao i o posledicama po klijenta u slučaju nesolventnosti trećeg lica;
- 2) kada treće lice vodi finansijske instrumente na zbirnom računu kao i upozorenje o rizicima koji iz toga proizlaze;
- 3) da finansijske instrumente klijenta koje drži treće lice nije moguće razlikovati od vlastitih finansijskih instrumenata navedenog trećeg lica ili Banke, uz isticanje upozorenja o rizicima koji iz toga proizlaze;
- 4) obaveštenje u slučaju kada računi koji sadrže finansijske instrumente i novčana sredstva klijenta ili potencijalnog klijenta, jesu ili će biti u nadležnosti zakonodavstva druge države, sa naznakom da se prava klijenta ili potencijalnog klijenta u vezi sa navedenim finansijskim instrumentima ili sredstvima mogu shodno tome razlikovati;
- 5) obaveštenje o postojanju i uslovima eventualnog prava na otkup, založnog prava ili prava prebijanja koje Banka ili depozitar ima ili bi mogao da ima na finansijskim instrumentima ili sredstvima klijenta;
- 6) pre zaključivanja transakcija kojima se finansiraju hartije od vrednosti, a koje se odnose na finansijske instrumente koje Banka drži za račun malog klijenta ili pre nego što se na drugi način koriste takvi finansijski instrumenti, Banka je dužna da blagovremeno, pre korišćenja navedenih instrumenata, malom klijentu pisanim putem dostavi jasne, potpune i tačne podatke o obavezama i odgovornostima Banke u pogledu korišćenja navedenih finansijskih instrumenata, uključujući uslove za njihovo vraćanje klijentu kao i o rizicima koje oni uključuju.

Banka je dužna da, pre pružanja usluge, klijentu koji se smatra profesionalnim klijentom, pruži informacije propisane stavom 1. tač. 5. i 6. ovog člana.

4.1. Postupanje sa finansijskim instrumentima i novčanim sredstvima klijenata

Banka je dužna:

- 1) voditi evidencije i račune koji joj omogućuju da u svakom trenutku i bez odlaganja može razlikovati imovinu koju drži za jednog klijenta od imovine koju drži za bilo kojeg drugog klijenta i od svoje vlastite imovine;
- 2) održavati svoje evidencije i račune tako da se obezbedi njihova tačnost, a posebno one koje se odnose na finansijske instrumente i novčana sredstva koja drže za klijente, na način da se evidencije i računi mogu upotrebiti za potrebe revizije;
- 3) redovno sprovoditi usklađivanja između svojih internih računa i evidencija, kao i računa i evidencija bilo kojih trećih lica koja drže tu imovinu;
- 4) preduzeti potrebne mere kako bi se obezbedilo da se svi finansijski instrumenti klijenata koji su deponovani kod trećeg lica, jasno razlikuju od finansijskih instrumenata koji pripadaju Banci i od finansijskih instrumenata koji pripadaju tom trećem licu, tako da se vode na odvojenim računima u knjigama trećeg lica ili na osnovu drugih istovetnih mera kojima se postiže isti nivo zaštite;
- 5) preduzeti potrebne mere kako bi se obezbedilo da se novčana sredstva klijenata, koja su deponovana u središnjoj banci, kreditnoj instituciji ili banci kojoj je izdato odobrenje za

- rad u stranoj zemlji, drže na računu ili računima koji se jasno razlikuju od svih računa na kojima se drže novčana sredstva koja pripadaju Banci;
- 6) uvesti odgovarajući organizacionu strukturu kako bi se rizik gubitka ili smanjenja imovine klijenta ili prava u vezi s tom imovinom, nastao kao rezultat zloupotrebe imovine, prevare, loše administracije, neprimerenog vođenja evidencije ili nemara, sveo na najmanju moguću meru.

Ako zbog merodavnog zakonodavstva, uključujući posebno zakonodavstvo koje se odnosi na imovinu ili nesolventnost, Banka ne može poštovati odredbe ovog člana radi zaštite prava klijenta Banke mora uspostaviti mehanizme zaštite imovine klijenata u svrhu ispunjavanja ciljeva određenih ovim članom.

Ako zbog merodavnog zakonodavstva u nadležnosti države u kojoj se drže novčana sredstva ili finansijski instrumenti klijenata, Banka ne može ispuniti obaveze iz stava 1. tač. 4) ili 5) ovog člana, dužna je uspostaviti mehanizme zaštite imovine klijenata u svrhu ispunjavanja tih obaveza.

Kada se oslanja na te mehanizme, Banka je dužna obavestiti klijente da u tim slučajevima nemaju koristi od odredbi predviđenih ovim pravilima i primenljivim propisima.

Pravo na otkup finansijskih instrumenata ili novčanih sredstava klijenta ili založno pravo ili pravo prebijanja nad navedenim instrumentima ili novčanim sredstvima klijenta kojima se omogućuje da treće lice raspolaže finansijskim instrumentima ili novčanim sredstvima klijenta kako bi se naplatili dugovi koji se ne odnose na klijenta ili pružanje usluga klijentu nisu dozvoljeni, osim ako se to zahteva merodavnim zakonodavstvom u nadležnosti strane zemlje u kojoj se drže novčana sredstva ili finansijski instrumenti klijenta. Ako je Banka obavezna da sklapa ugovore kojima se stvara takvo pravo na otkup, založno pravo ili pravo prebijanja, dužna je da obavesti o tome klijente, kao i da im navede rizike u vezi sa tim ugovorima.

Ako je Banka odobrila pravo na otkup, založna prava ili prava prebijanja nad finansijskim instrumentima ili novčanim sredstvima klijenta ili ako je Banka obavještena da su odobreni, oni se evidentiraju u ugovorima klijenta i vlastitim računima Banke kako bi status vlasništva imovine klijenta bio jasan, na primer u slučaju nesolventnosti.

Banka je dužna da stavi na raspolaganje Komisiji za hartije od vrednosti, imenovanim stečajnim upravicima i licima odgovornim za sanaciju institucija u teškoćama, informacije koje se odnose na finansijske instrumente i novčana sredstva klijenata, na način predviđen primenljivim podzakonskim propisima Komisije za hartije od vrednosti.

4.2. Postupanje sa finansijskim instrumentima klijenata

Banka koristi finansijske instrumente u vlasništvu klijenta samo na osnovu naloga klijenta.

Banka ne može da:

- 1) zalaže ili otuđuje finansijske instrumente u vlasništvu klijenta bez njegovog prethodnog pisanog ovlašćenja;

- 2) koristi finansijske instrumente klijenta za plaćanje svojih obaveza, kao i obaveza drugih klijenata.

4.3. Deponovanje finansijskih instrumenata klijenata u inostranstvu

Banka deponuje finansijske instrumente koje drži za račun klijenata na račun ili račune otvorene kod trećih lica, pod uslovom da Banka postupa sa pažnjom dobrog stručnjaka prilikom izbora, imenovanja i periodičnih provera trećeg lica, kao i postupaka za držanje i čuvanje navedenih finansijskih instrumenata.

Banka posebno vodi računa o stručnosti i tržišnom ugledu trećeg lica, kao i o svim zakonom propisanim uslovima koji se odnose na držanje navedenih finansijskih instrumenata, a koji bi mogli imati negativne efekte na prava klijenata.

Ako Banka namerava deponovati finansijske instrumente klijenta kod trećeg lica, države obezbeđuju da Banka deponuje finansijske instrumente samo kod trećeg lica u nadležnosti države u kojoj čuvanje finansijskih instrumenata za račun drugog lica podleže posebnom propisu i nadzoru, kao i da treće lice podleže tom posebnom propisu i nadzoru.

Banka ne sme deponovati finansijske instrumente koje drži za račun klijenata kod trećeg lica u stranoj zemlji, u kojoj držanje i čuvanje finansijskih instrumenata za račun drugog lica nisu regulisani, osim ako je ispunjen jedan od sledećih uslova:

- 1) vrsta finansijskih instrumenata ili investicionih usluga povezanih s navedenim instrumentima je takva da se moraju deponovati kod trećeg lica u navedenoj stranoj zemlji;
- 2) kada se finansijski instrumenti drže za račun profesionalnog investitora, taj klijent pisanim putem zahteva od Banke da ih deponuje kod trećeg lica u navedenoj stranoj zemlji.
- 3)

Zahtevi iz st. 3. i 4. ovog člana primenjuju se i kad treće lice delegira bilo koju od svojih funkcija u vezi držanja i čuvanja finansijskih instrumenata trećem licu.

4.4. Korišćenje finansijskih instrumenata klijenata

Banka ne sme sklapati ugovore o transakcijama finansiranja hartija od vrednosti za finansijske instrumente koje drži za račun klijenta ili da se na drugi način koristi takvim finansijskim instrumentima za vlastiti račun ili za račun bilo kog drugog lica ili klijenta Banke, osim ako su ispunjeni sledeći uslovi:

- 1) klijent je dao izričitu prethodnu saglasnost za korišćenje instrumenata po tačno određenim uslovima, što potvrđuje svojim potpisom ili nekim drugim istovetnim mehanizmom;
- 2) upotreba finansijskih instrumenata klijenata ograničena je na tačno određene uslove s kojima je klijent saglasan.

Banka ne sme sklapati ugovore o transakcijama finansiranja hartija od vrednosti za finansijske instrumente koji se drže za račun klijenta na zbirnom računu koji vodi treće lice ili da na drugi način upotrebljavaju finansijske instrumente na takvom računu za vlastiti račun ili za račun bilo kog drugog lica, osim ako je, pored uslova navedenih u stavu 1. ovog člana, ispunjen barem jedan od sledećih uslova:

- 1) svaki klijent čiji se finansijski instrumenti drže zajedno na zbirnom računu, mora dati izričitu prethodnu saglasnost, u skladu sa stavom 1. tačkom 1) ovog člana;
- 2) Banka mora imati uspostavljene sisteme i kontrole kojima se obezbeđuje da se upotrebljavaju isključivo finansijski instrumenti koji pripadaju klijentima koji su dali izričitu prethodnu saglasnost, u skladu sa stavom 1. tačkom 1) ovog člana.

Evidencije Banke moraju uključivati podatke o klijentu prema čijim je uputstvima sprovedeno korišćenje finansijskim instrumentima, kao i količinu korišćenih finansijskih instrumenata koji pripadaju svakom klijentu koji je dao saglasnost, kako bi se omogućila pravilna raspodela mogućeg gubitka.

Banka mora preduzeti primerene mere za sprečavanje neovlašćenog korišćenja finansijskih instrumenata klijenta za vlastiti račun ili za račun bilo kog drugog lica, kao na primer:

- 1) sklapanje ugovora s klijentima o merama koje će Banka preduzeti u slučaju da klijent nema dovoljno zaliha na računu na datum namirenja, npr. pozajmljivanje odgovarajućih hartija od vrednosti u ime klijenta ili zatvaranje pozicije;
- 2) pažljivo praćenje svoje predviđene sposobnosti izvršenja na datum namirenja, kao i uspostavljanja korektivnih mera ako se to ne može ostvariti; i
- 3) pažljivo praćenje i promptno zahtevanje neisporučenih hartija od vrednosti nepodmirenih na dan namirenja i nakon toga.

Banka je dužna doneti posebne mere za sve klijente kako bi se osiguralo da zajmodavac finansijskih instrumenata klijenta daje primeren kolateral i da Banka prati stalnu primerenost takvog kolaterala, kao i da preduzima potrebne mere za održavanje ravnoteže s vrednošću instrumenata klijenta.

Banka je dužna uvesti posebne mere i mehanizme kojima obezbeđuju da ne sklapaju ugovore sa malim investitorima o prenosu vlasništva nad finansijskim obezbeđenjem u cilju osiguranja ili pokrivanja postojećih ili budućih, stvarnih, potencijalnih ili očekivanih obaveza klijenata.

4.5. Postupanje sa novčanim sredstvima klijenata

Banka je dužna da obezbedi da se sredstva sa novčanog računa klijenta:

- 1) koriste samo za plaćanje obaveza u vezi sa uslugama koje obavlja za klijenta;
- 2) ne koriste za plaćanje obaveza drugog klijenta;
- 3) ne koriste za plaćanje obaveza Banke.

Kada novac klijenata deponuje kod banke u inostranstvu Banka dužna je da shodno primenjuje pravila koja se odnose na deponovanje finansijskih instrumenata kod depozitara u zemlji.

5 Fond za zaštitu investitora

U smislu zaštite malih investitora, Zakon o tržištu kapitala propisuje formiranje Fonda za zaštitu investitora, okvir i postupke za priznavanje i isplatu odštetnih zahteva klijenata.

Fond nema svojstvo pravnog lica i njega organizuje i njime upravlja Agencija za osiguranje depozita.

Članstvom Banke u Fondu zaštićena su potraživanja Klijenata Banke u slučaju:

- otvaranja stečajnog postupka nad Bankom, ili
- kada nadležni organ rešenjem utvrdi da je Banka u nemogućnosti da ispuni svoje dospele obaveze prema klijentima, uključujući novčana sredstva koja duguje klijentima i finansijske instrumente koje drži za račun klijenata, a ne postoje izgledi da će se okolnosti u dogledno vreme značajno promeniti.

Zaštićeno potraživanje obuhvata novčana sredstva položena i/ili proistekla na osnovu investicionih usluga i aktivnosti i finansijske instrumente malog investitora Banke.

Potraživanja Klijenata osigurana su do vrednosti od EUR 20.000 u dinarskoj protivvrednosti po klijentu člana Fonda.

Klijent člana Fonda je mali investitor čija su novčana sredstva ili finansijski instrumenti izloženi riziku u slučajevima iz stava 3. ovog člana.

Zaštita potraživanja se ne odnosi na:

- 1) novčana sredstva klijenata kreditnih institucija osigurana u skladu sa zakonom kojim se uređuje osiguranje depozita;
- 2) potraživanja malog investitora Banke koja proizilaze iz transakcija u vezi sa kojima je mali investitor pravnom sudskom presudom osuđen za krivično delo, privredni prestup, odnosno prekršaj za pranje novca i finansiranje terorizma;
- 3) pravno ili fizičko lice koje poseduje više od 5% akcija sa pravom glasa ili kapitala Banke koji je u nemogućnosti da ispuni svoje obaveze, odnosno 5% ili više akcija sa pravom glasa ili kapitala društva koje je blisko povezano sa Bankom;
- 4) člana organa uprave Banke koji je u nemogućnosti da ispuni svoje obaveze, ako je to lice na navedenom položaju ili je zaposlen u Banci na dan nastupanja osiguranog slučaja, kao i ako je lice na tom položaju bilo zaposleno tokom tekuće ili prethodne finansijske godine;
- 5) članove porodice i treća lica koja nastupaju u ime i za račun lica iz tač. 3. i 4.;
- 6) klijente, revizore ili zaposlena lica Banke odgovornih za nastanak potraživanja ili koji su iskoristili određene činjenice u vezi sa Bankom što je dovelo do finansijskih poteškoća Banke, odnosno do pogoršanja njegove finansijske situacije.

6 Politika upravljanja sukobom interesa

Banka uspostavlja, sprovodi i održava efikasnu politiku upravljanja sukobom interesa, pripremljenu u pisanom obliku i primerenu veličini i organizaciji Banke i prirodi, obimu i složenosti poslovanja. Banka procenjuje i periodične preispituje, najmanje jednom godišnje, politiku upravljanja sukobom interesa i preduzima odgovarajuće mere kako bi se uklonili eventualni nedostaci.

Banka vodi i redovno ažurira evidenciju svih vrsta investicionih odnosno dodatnih usluga ili investicionih aktivnosti koje pruža odnosno obavlja Banka ili neko u ime Banke, a u kojima se pojavio sukob interesa koji može da dovede do rizika od nastanka štete za interese jednog ili više klijenata ili se, u slučaju usluge ili aktivnosti koja je u toku, sukob interesa može pojaviti.

Banka preduzima sve odgovarajuće mere za prepoznavanje i sprečavanje ili upravljanje sukobima interesa koji proizilaze iz pružanja investicionih i dodatnih usluga ili njihove kombinacije, uključujući one koji su posledica primanja podsticaja od trećih strana ili struktura naknada i drugih podsticaja u samoj Banci:

- 1) između Banke, uključujući i njene rukovodioce, zaposlene, vezane zastupnike i svako lice direktno ili indirektno povezano sa Bankom putem kontrole, i njenih klijenata, ili
- 2) između klijenata.

6.1. Primeri i okolnosti koji mogu dovesti do sukoba interesa

Sukobi interesa između Banke, relevantnog lica i svih lica blisko povezanih sa njima, s jedne strane, i klijenata Banke, s druge strane, kao i klijenata međusobno mogu nastati prilikom prijema i izvršenja naloga za kupovinu/prodaju finansijskih instrumenata za račun klijenata Banke i naloga relevantnih lica kada se Banci istovremeno ispostavlja ista vrsta naloga za isti finansijski instrument istog izdavaoca.

6.2. Postupci i mere za upravljanje sukobom interesa

U svrhu utvrđivanja vrsta sukoba interesa koji nastaju u toku pružanja investicionih i dodatnih usluga ili njihove kombinacije, a čije postojanje može naneti štetu interesima klijenta, Banka pomoću minimalnih kriterijuma uzima u obzir da li se nalazi Banka ili relevantno lice ili lice koje je direktno ili indirektno putem kontrole povezano sa Bankom, u bilo kojoj od sledećih situacija, bilo kao rezultat pružanja investicionih ili pomoćnih usluga odnosno sprovođenja investicionih aktivnosti ili zbog drugih razloga:

- Banka ili to lice mogli bi verovatno da ostvare finansijsku dobit ili izbegnu finansijski gubitak na štetu klijenta;
- Banka ili to lice ima interes od ishoda usluge pružene klijentu ili transakcije izvršene za račun klijenta, koji je različit od interesa klijenta;
- Banka ili to lice ima finansijski ili drugi motiv da interes nekog drugog klijenta ili grupe klijenata stavi ispred interesa klijenta;

- Banka ili to lice obavljaju istu delatnost kao i klijent;
- Banka ili to lice primaju ili će primiti od lica koje nije klijent dodatni podsticaj u vezi sa uslugom pruženom klijentu, u obliku novčanih ili nenovčanih koristi ili usluga.

Postupci i mere za sprečavanje i upravljanje sukobima interesa uključuju:

- 1) efikasne postupke za sprečavanje ili kontrolu razmene informacija između relevantnih lica uključenih u aktivnosti koje uključuju rizik sukoba interesa kada bi takva razmena informacija mogla da naštetiti interesima jednog ili više klijenata;
- 2) odvojen nadzor nad relevantnim licima čije glavne funkcije uključuju obavljanje aktivnosti za račun klijenta ili pružanje usluga klijentima čiji bi interesi mogli da budu u sukobu ili koje na drugi način predstavljaju različite interese koji mogu da budu u sukobu, uključujući i interese Banke;
- 3) uklanjanje bilo koje direktne povezanosti između politike nagrađivanja relevantnih lica koji se uglavnom bave jednom aktivnošću i politike nagrađivanja ili prihoda koje su ostvarila druga relevantna lica koja se uglavnom bave drugom aktivnošću u slučaju kada u vezi sa tim aktivnostima može da nastane sukob interesa;
- 4) mere kojima se bilo koje lice sprečava ili ograničava da izvrši neprimeren uticaj na način na koji relevantno lice pruža investicione ili pomoćne usluge ili obavlja aktivnosti;
- 5) mere kojima se sprečava ili kontroliše istovremeno ili uzastopno učestvovanje relevantnih lica u pojedinim investicionim ili dodatnim uslugama ili aktivnostima ako bi takvo učestvovanje moglo da naštetiti valjanom upravljanju sukobom interesa.

Banka posebno primenjuje sledeće mere:

- poštovanje redosleda prijema naloga
- prijavljivanje naloga velikog obima internom kontroloru i compliance officeru
- zabrana trgovanja za sopstveni račun Banke, na osnovu informacija o statusu naloga klijenta, pre njegovog izvršenja ili u toku
- zabrana korišćenja insajderskih informacija
- odgovarajuća organizaciona struktura u okviru Banke koja onemogućava preterani uticaj pojedinca na način na koji ostali pojedinci obavljaju investicione poslove i aktivnosti, odnosno sprečavanje zaposlenih da obavljaju određene poslove istovremeno ili u direktnom nizu, koji bi najverovatnije doveo do sukoba interesa
- područja poverljivosti – odgovarajuća organizaciona struktura gde su tačno definisana područja poverljivosti (ona mesta na kojima redovno ili povremeno dolazi do saznanja određenih povlašćenih informacija). Zabrana i stroga kontrola kretanja informacija između područja poverljivosti smanjuje mogućnost korišćenja privilegovanih informacija i svodi sukob interesa između klijenta i Banke na minimum

7 Načini davanja i prijema naloga

Osnovne vrste naloga za kupovinu, odnosno prodaju hartija od vrednosti koje prima Banka su:

- 1) prema vrsti posla:
 - nalog za kupovinu,
 - nalog za prodaju,

- 2) prema ceni:
 - tržišni nalog,
 - nalog sa limitiranom cenom,
- 3) prema vremenu trajanja naloga:
 - dnevni nalog,
 - nalog do dana (u roku trajanja najduže 90 dana),
 - nalog do opoziva (sa rokom trajanja 90 dana).

Pored osnovnih vrsta naloga, Banka može primati i druge vrste naloga ako je sadržina tih naloga utvrđena aktom berze na kojoj se trguje hartijama od vrednosti za koje se ti nalozi daju ili ugovorom zaključenim sa klijentom.

Nalog može biti dat u pismenom obliku, neposredno ili telefaksom, telefonom, e-mailom ili elektronskim putem i to direktno Banci, ovlašćenim filijalama ili u drugom investicionom društvu koje na osnovu ugovora sa Bankom vrši prijem naloga klijenata u ime i za račun Banke.

U slučajevima iz prethodnog stava, kada je nalog dat telefonskim putem, verodostojnost naloga utvrđuje se na osnovu tonskog zapisa (snimka) telefonskog razgovora. Banka može zahtevati da telefonski primljen nalog klijent obavezno potvrdi u pismenoj formi (neposredno ili putem telefaksa) do vremena ispostavljanja naloga na organizovanom tržištu, a najkasnije do dana saldiranja transakcije.

Kada filijala banke koja nema dozvolu za izvršenje naloga, primi nalog klijenta, dužna je da klijenta upozori:

1. da nema dozvolu za izvršenje naloga;
2. na rok u kojem će nalog stići u Banku;
3. da se nalog smatra primljenim po prijemu u Banku.

Spisak ovlašćenih filijala Banke za prijem naloga nalazi se na sajtu Banke, www.raiffeisenbank.rs.

Ugovorom zaključenim između Banke i ovlašćenog investicionog društva za prijem naloga uređuju se prava i obaveze ugovornih strana i način obezbeđenja dnevne ažurnosti procesuiranja primljenih naloga.

Kada se nalozi vezani za kupovinu, odnosno prodaju hartija od vrednosti daju elektronskim putem, klijent je dužan da ima Lični identifikacioni broj (LIB) izdat od strane Banke, u skladu sa Pravilima i uslovima za korišćenje elektronskih servisa i kanala distribucije usluga Raiffeisen Banke a.d. da ima korisničko ime i šifru, kao i da postupa u skladu sa Korisničkim uputstvom za OnLine trgovanje na Beogradskoj berzi.

Korisničko ime i šifra Klijenta je jedinstvena oznaka i identifikacija klijenta, u pravnom prometu ima značaj potpisa Klijenta i Klijent je samostalno određuje.

Svi nalozi za kupovinu i prodaju hartija od vrednosti dati elektronskim putem pod korisničkim imenom i šifrom klijenta smatraju se datim i potpisanim od strane klijenta.

Lični identifikacioni broj Banka odobrava Klijentu, u skladu sa aktima Banke (Klijent obeležava jedan od datih načina):

bez SMART kartice, uz identifikaciju klijenta putem Short Message Service (SMS), ili uz SMART karticu (izdaje se na osnovu posebnog zahteva klijenta).

SMART kartica je magnetna kartica koja sadrži jedinstvene podatke o klijentu, uslov je za upotrebu korisničkog imena i šifre klijenta i predstavlja dodatnu zaštitu klijenta od neovlašćene upotrebe Ličnog identifikacionog broja, korisničkog imena i šifre klijenta od strane trećih lica.

Nalozi za kupovinu i prodaju hartija od vrednosti daju se Banci elektronskim putem pristupom klijenta RaiffeisenBankOnline aplikaciji i ispostavljanjem naloga za trgovinu hartijama od vrednosti putem te aplikacije.

Prilikom prijema naloga neposredno ili putem ROL-a, u samom nalogu koji klijent popunjava označeno je da se primerak tog naloga smatra potvrdom o prijemu naloga od strane Banke.

Prilikom prijema naloga putem telefona ili e-maila, prijem naloga se potvrđuje odmah po prijemu, na način kako je ispostavljen, ukoliko drugačije nije određeno ugovorom sa klijentom.

8 Mesta izvršenja naloga

Mesto izvršenja naloga uključuje uređeno tržište, multilateralnu trgovačku platformu, organizovanu trgovačku platformu, sistematskog internalizatora, organizatora tržišta ili neke druge osiguravače likvidnosti ili subjekt koji u stranoj zemlji obavlja sličnu funkciju kao bilo koji od prethodno navedenih subjekta.

Banka naloge klijenata za kupovinu i prodaju dužničkih hartija od vrednosti van regulisanog tržišta, ili MTP izvršava obaveštavanjem lica koja po zakonu i drugim propisima mogu trgovati hartijama od vrednosti van berze o svim elementima ispostavljenih naloga klijenata, po redosledu prijema odgovarajućih naloga.

9 Izveštavanje klijenata

Potvrda o izvršenju naloga

Banka najkasnije narednog radnog dana od dana izvršenja naloga na regulisanom tržištu, MTP ili van berze klijentu dostavlja obaveštenje o izvršenju tog naloga koje sadrži:

- redni broj prijema naloga,
- naziv i sedište klijenta,
- broj vlasničkog računa hartija od vrednosti klijenta i broj njegovog novčanog računa,
- oznaku hartije od vrednosti (izdavalac, vrsta, klasa, odnosno serija, CFI kod i ISIN broj ili druga međunarodno priznata oznaka),
- broj (količinu) hartija od vrednosti,

- cenu hartija od vrednosti,
- vrstu transakcije (kupovina ili prodaja),
- način izvršenja naloga (nalog je izvršila Banka ili drugo brokersko-dilersko društvo, odnosno druga ovlašćena banka, uz navođenje naziva i sedišta tog drugog društva, odnosno banke i odgovornosti Banke za izvršenje naloga tog drugog društva, odnosno banke),
- način prenosa dematerijalizovanih hartija od vrednosti,
- mesto, datum i vreme (čas i minut) zaključenja transakcije,
- obračun ili iznos naknade Banke,
- potpis ovlašćenog lica Banke.

Način dostavljanja obaveštenja o izvršenju naloga iz prethodnog stava utvrđuje se ugovorom o obavljanju brokerskih poslova.

Klijent se ne može odreći prava da bude obavešten o izvršenju naloga, ali može naložiti slanje obaveštenja drugom licu koje on ovlasti.

10 Troškovi i naknade

Sve informacije o troškovima i naknadama navedene su u Pravilniku o tarifi Banke.

U Beogradu, 27.12.2022. godine

Goran Kesić
Član Izvršnog Odbora

Zoran Petrović
Predsednik Izvršnog Odbora /CEO